

11. februar 2022

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet
Frederiksholms Kanal 21,
1220 København K.

Att.: aarjk@uvm.dk

"Høring – elevfordeling"

Høring over forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og lov om de gymnasiale uddannelser (Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser)

Tak for det fremsendte høringsmateriale og udkast til lovforslag.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening (GBF) fremsender hermed bemærkninger til det fremsendte forslag til lov.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening bakker op om hovedintentionerne i lovforslaget, herunder at vore ungdomsuddannelser i højere grad skal afspejle befolkningen i området i forhold til elevernes sociale, kulturelle eller etniske baggrund, og samtidig hjælpe de gymnasiale institutioner i landets tyndere befolkede områder med overlevelse og fastholdelse af det faglige niveau.

I Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder vi det derfor også logisk og hensigtsmæssigt, at lovforslaget ikke arbejder med én fælles model, gældende for hele landet, men opererer med *fordelingszoner og afstandszoner* som italesætter de forskellige udfordringer, der følger af demografi og geografisk placering.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det positivt, at der med lovforslaget sker en *harmonisering af regelsættet* således, at de erhvervgymnasiale uddannelser (hhx og htx) fremadrettet omfattes af samme regelsæt som de almengymnasiale uddannelser (stx og 2-årig hf), så elever ikke søger at omgå elevfordelingen ved at søge hhx eller htx i stedet for stx og hf.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det ligeledes positivt, at der med lovforslaget indføres en *minimumskapaciteten* til mindst ca. 84 elever (svarende til tre spor med 28 elever i hver klasse). Derved sikres et fagligt bæredygtigt undervisningsmiljø.

Vi finder det endvidere positivt at *henvisningstaxameteret* afskaffes pr. 1. januar 2022.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder dog på en række områder behov for præcisering og afklaring af procedurer og konsekvenser.

Det er et centralt element i lovforslaget, at der indføres *Stram Kapacitetsstyring* og det hedder i forslaget:

”Det vil kunne betyde, at en uddannelsesinstitution kan få tildelt både færre og flere elever og klasser. En ændret kapacitetsfastsættelse vil have tilskudsmæssige konsekvenser for nogle institutioner. Forligskredsen er enig om, at større kapacitetstilpasninger på enkeltinstitutioner skal ske gradvist med henblik på, at institutionerne kan håndtere de indtægtsafledte konsekvenser ved en lavere kapacitet gennem tilpasninger af deres bygnings- og omkostningsforhold.” (side 22)

En pålagt kapacitetsændring med færre elever og klasser vil medføre en betydelig budgetusikkerhed for institutionen og behov for ikke kun nedjustering af bygningskapacitet, men også betydelig usikkerhed for medarbejdere og dermed for eleverne.

Det skal i denne sammenhæng understreges, at en række steder i landet vil en bygningsmæssig tilpasning være en længerevarende proces ligesom en stor del af medarbejderne har lange opsigelsesvarsler. Der er derfor behov for en præcisering af længden af den 'gradvise' tilpasning, så der etableres en tilstrækkelig lang overgangsfase med tydelige konditioner samt, at der bliver lyttet til lokale indmelding af ønsket kapacitet. Sammen med et fornødent varsel vil det garantere lokal forankring og give bedre mulighed for, at de berørte intuitioner kan drive en økonomisk forsvarlig institution med fokus på kerneydelsen.

Der indgår endvidere i aftalen et afsnit om *Flytning af kapacitet*. Af lovforslaget fremgår det, at:

”børne- og undervisningsministeren kan flytte kapacitet på de enkelte uddannelser mellem afdelinger og institutioner. Det kan fx være at flytte hf-kapacitet fra en hf-afdeling med en skæv elevsammensætning til en stx-afdeling med en modsatrettet balance og eventuelt, men ikke nødvendigvis, stx-kapacitet den anden vej.” (side 25)

Der er i dette afsnit ingen bemærkninger om, at en sådan flytning skal ske 'gradvis' – blot at *”Flytning af kapacitet vil ske, inden eleverne søger.”* (side 25)

Flytning af kapacitet vil give lige så stor budgetusikkerhed og behov for tilpasning med usikkerhed for medarbejdere og elever som ved nedsættelse af kapacitet. Der er derfor også her behov for præcisering af, at det bør ske gradvis tilpasning og med så langt varsel, at institutionen kan foretage den nødvendige tilpasning af bygnings- og medarbejderkapacitet. Det er endvidere af stor betydning for såvel den afgivende som den modtagende institution at få klarhed over, om det evt. er bestemmelserne i lov om virksomhedsoverdragelse, som vil skulle anvendes i denne situation.

Lovforslagets intention er blandt andet at vægte *elevernes prioriteter/ønsker* og *transporttid* mest muligt. Bestyrelsesforeningen vil derfor opfordre til at sikre, at den mulighed for at tage højde for lokale forhold, som blev indført i 2017, bevares. Muligheden for at inddrage disse lokale forhold blev indført for at sikre, at også elever med meget langt (50-70 minutter) til nærmeste gymnasium, blev sikret mulighed for optagelse på nærmeste gymnasium. Situationen i 2017 var således, at elever, der boede ganske tæt på et eller flere gymnasier, men som fravalgte disse nærmeste gymnasier, kunne tvinge andre elever til næst nærmeste gymnasium. Den situation ser vi ingen grund til at genskabe. Det er ud fra lovforslaget ikke muligt for os at fastslå, om det er tilfældet, men vi vil opfordre til at sikre, at der fortsat kan tages sådanne særlige lokale hensyn.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening vil desuden opfordre til, at der i forbindelse med lovforslaget afsættes de nødvendige økonomiske ressourcer (evt. som reserve) for det tilfælde, at den centralt fastansatte, landsdækkende kapacitet er sat for lavt, og at der efterfølgende skulle vise sig et behov for at udbyde flere klasser.

Med venlig hilsen

Nils-Georg Lundberg
Formand for Gymnasiernes Bestyrelsesforening